

روزشمار جنگ

دوشنبه

۳ شهریور ۱۳۶۵

۱۹ ذیحجه ۱۴۰۶

۲۵ اوت ۱۹۸۶

۶۴۵

هواپیماهای دشمن امروز نیز مواضع نیروهای خودی در منطقه جنوب و مخصوصاً شرق بصره و فاو را مورد شناسایی و حمله قرار دادند؛ بدین ترتیب که دو هواپیمای شناسایی دشمن در ساعت ۷:۳۰ از تجمع نیروهای خودی مستقر در جزایر مجنون و هورالعظیم عکسبرداری کردند و مواضع نیروهای خودی در شرق بصره، شرق دریاچه نمک و فاو را در ساعت ۱۰:۳۵ سه تیم پروازی شامل ۱۲ جنگنده عراقی و نیز سواحل فاو و جزیره آبادان را یک تیم پروازی با چند جنگنده در ساعت‌های ۶:۱۰ به مدت ۲۲ دقیقه و ۹:۳۰ به مدت ۲۵ دقیقه بمباران کردند.^(۱) همچنین هواپیماهای دشمن امروز نیز به حریم هوایی جزیره خارک و خلیج فارس تجاوز کردند اما بدون هیچ اقدامی از منطقه گریختند.^(۲)

۶۴۶

در تداوم پی‌گیری‌های قرارگاه حمزه (ع) برای اجرای عملیات در منطقه حاج‌عمران، امروز یگان‌های تحت‌امر این قرارگاه در جلسه‌ای طرح مانور خود را در این عملیات تشریح کردند. یگان‌های مذکور که شامل لشکر ۱۰ سیدالشهدا، تیپ ۱۰۵ قدس، تیپ ۹ بدر، تیپ ۲۱ امام‌رضاع) و تیپ ۱۱ قائم‌عج) می‌باشند، در این جلسه خواستار رفع کمبود مهمات و دیگر ملزومات تدارکاتی شدند و قرارگاه را در این باره تحت فشار قرار دادند. فرمانده قرارگاه حمزه (هدایت‌الله لطفیان) در خاتمه این جلسه ضمن تأکید بر این که برای رفع نسبی کمبودهای یادشده تلاش خواهد کرد، از یگان‌های حاضر درخواست کرد تا هرچه زودتر آمادگی لازم را برای عملیات کسب و اعلام کنند.^(۳)

امروز یک تن از نیروهای شناسایی تیپ ۱۱ قائم در محور "گل‌آزده" در "سیدکان" (طرح فریب عملیات حاج‌عمران در آن‌جا انجام می‌گیرد) در حین عملیات شناسایی مجروح شد و در منطقه جا ماند، اما پس از اعزام گروهی برای آوردن او، اثری از وی پیدا نشد.^(۴) از سوی دیگر، به گزارش واحد اطلاعات قرارگاه حمزه (ع)، دشمن تحرکات خود را در منطقه حاج‌عمران بسیار افزایش داده است. طبق این گزارش، از حدود یک هفته قبل، تردد

خودروهای دشمن در منطقه افزایش قابل توجهی داشته و از حدود ۱۵۰ دستگاه در روز به ۲۴۰ تا ۲۷۰ دستگاه در روز رسیده است. در این منطقه فعالیت‌های دشمن در ترمیم جاده‌ها نیز بیش‌تر شده است. طبق گزارش شنود قرارگاه حمزه (ع)، افزایش تردد خودروهای دشمن نشانه افزایش نیروهای دشمن به استعداد نامعلومی می‌باشد. دشمن اخیراً به یگان‌های مستقر در منطقه اعلام آماده‌باش کرده و افسرانی را که در مرخصی بوده‌اند، فراخوانده‌است و بعضی از یگان‌های مستقر در منطقه را نیز تعویض کرده‌است. علاوه بر این، در چندروز اخیر ورود اتومبیل‌های شخصی دشمن به منطقه که نشان‌دهنده بازدید شخصیت‌ها از منطقه می‌باشد، در چندین مورد مشاهده شده‌است. امروز نیز ۱۹ تن (احتمالاً از فرماندهان دشمن) در حال توجیه‌شدن به منطقه، مشاهده شده‌اند. همچنین دشمن مشغول احداث خط پدافندی در عمق منطقه بوده‌است و پل‌های موجود در منطقه را "خرج‌گذاری" کرده، تا در موقع لزوم، آنها را منهدم کند. ضمناً در این منطقه هیچ‌گونه فعالیت هوایی اعم از بمباران یا شناسایی در چندروز اخیر از دشمن مشاهده نشده‌است.^(۵)

۶۴۷

در ادامه فعالیت‌های مقدماتی به‌منظور فراهم آوردن زمینه مناسب برای اجرای عملیات روی اسکله العمیه، از امروز به‌منظور کاهش حساسیت دشمن، به دستور جانشین فرمانده لشکر ۱۴ امام حسین (ع)، گلوله‌باران اسکله العمیه و البکر با یگان‌های توپخانه آغاز شد. فرمانده لشکر قصد دارد که، با این گلوله‌باران‌ها حساسیت دشمن را به آتش تهیه نیروهای خودی در شب عملیات، کاهش دهد. براین اساس مقرر شد که روزانه ۱۰۰ گلوله توپ ۱۳۰ و ۱۷۵ میلی‌متری به ترتیب به اسکله‌های العمیه و البکر شلیک شود.^(۶)

امروز نیروهای غواص گردان یونس از لشکر ۱۴ امام حسین (ع) که آموزش آنها به‌اتمام رسیده‌است، مستقیماً (به دلیل رعایت مسائل امنیتی) به عقبه اصلی لشکر در این منطقه منتقل شدند.^(۷)

۶۴۸

در حالی که خبر عملیات در منطقه دربندیخان، در میان افراد بومی شایع شده‌است، برخی خبرها نیز از آگاهی دشمن از این عملیات حکایت می‌کند (مسمیه دارد). در این باره فرمانده تیپ انصارالرسول (ص) (برادر رحمان) در جلسه امروز قرارگاه نجف گفت: «مردم از عملیات مطلع شده‌اند و به هم‌دیگر نیز اطلاعات را رد و بدل می‌کنند. ما یک اسیر گرفته‌ایم که گفته ممکن است ایران از طرف دریاچه با قایق به "شاخ‌شمیران" حمله کند و ارتفاعات "بمو" نیز محور دیگر عملیات است.» وی افزود: «دمکرات‌ها سنگرهای خود را کلاً خالی کرده‌اند و به طرف "باغ" آمده‌اند. اینها اذعان کرده‌اند که ما در صورت حمله ایران، فرار کرده و طرف عراق می‌رویم. عراق جدیداً مهمات زیادی آورده و سیم‌خاردار کشیده و منافقین هم در این قسمت فعال بوده‌اند. عراق سه دستگاه تانک در تنگه دارد. همچنین "هیز دالاهو" (از واحدهای حزب

دمکرات) در این منطقه مستقر است.^(۸)

۶۴۹

امروز در درگیری با افراد کومه‌له، که در منطقه "جانوران و تنگ‌باغ" در محور سنندج - کامیاران رخ داد، ۱۲ تن از نیروهای خودی شامل نیروهای سپاه پاسداران و پیش‌مرگان مسلمان به اسارت دشمن درآمدند و تعدادی نیز به شهادت رسیدند.^(۹)

۶۵۰

اخیراً سازمان مجاهدین خلق جهت انجام دادن فعالیت‌های اطلاعاتی و جاسوسی برای عراق، در داخل کشور کوشش بیش‌تری را در دستور کار قرار داده‌است.

به گزارش یک نشریه داخلی سپاه، عناصر منافقین در هفته اخیر تحت پوشش‌های پذیرش کمیته، دادسرا، ستاد مرکزی سپاه، جهاد دانشگاهی، وزارت برنامه و بودجه و بعضاً با ذکر نام ضمن تماس تلفنی با مراکز بنیاد شهید مراغه، آموزش و پرورش و بهداری همدان، کمیته و راه‌آهن تهران، اداره اوقاف و رئیس دادگستری استان مرکزی، مرکز زرهی شیراز و سپاه بوشهر، سعی داشتند اطلاعاتی در زمینه‌های چگونگی حمل و نقل رزمندگان، میزان اعزام نیرو به جبهه، تعداد دست‌گیرشدگان در ارتباط با انفجار بمب و اسامی مسئولان به‌دست آورند که با هوشیاری افراد مخاطب خود مواجه شدند و اطلاعاتی کسب نکردند. منافقین با تماس‌های تلفنی خود در این مدت، از بنیاد شهید ملایر، بنیاد شهید میانه، دفتر لشکر ۳۲ انصارالحسین همدان، اداره اوقاف اراک، تحت پوشش خاص خواستار اطلاعاتی در مورد تعداد شهدا، نام مسئولان، فرماندهان و تلفن لشکر بوده‌اند.^(۱۰)

۶۵۱

در دومین روز سمینار ستادهای پشتیبانی جنگ سراسر کشور که با عنوان "لبیک یا امام" با شخصیت‌های مهم سیاسی - نظامی، امامان جمعه و استانداران و مسئولان پشتیبانی جنگ سراسر کشور، در تهران ادامه دارد، امروز رئیس‌جمهوری (آقای خامنه‌ای) و نخست‌وزیر (آقای موسوی) سخنرانی کردند.

رئیس‌جمهوری و رئیس شورای عالی دفاع در این نشست طی سخنانی با بیان این که دشمن در وضعیت متزلزل به‌سر می‌برد، بر بسیج همه امکانات برای وارد آوردن ضربه سرنوشت‌ساز به دشمن در اوضاع موجود، تأکید کرد و افزود: «ما خود را برای این حرکت بزرگ آماده کرده‌ایم. دشمن به‌معنای حقیقی کلمه، خسته شده است و دستگاه نظامی عراق از سرباز ساده آن تا شخص صدام روحیه خود را باخته‌اند و باید بدون هیچ‌گونه تأخیر و سستی، کار جنگ را تعقیب کنیم. توان طبیعی و ذاتی دشمن بدان حد نیست که بتواند یک حضور قوی از خود نشان دهد. ابتکار عمل در دست ماست و قدرت بالقوه و بالفعل ما بر دشمن افزون است. باید امکانات بالقوه خودمان را بالفعل کنیم و خودمان را وابسته به جبهه به‌معنای واقعی بدانیم و امکانات را برای وارد آوردن ضربه سرنوشت‌ساز بسیج نماییم. باید

هرچه بیش‌تر مسئله جنگ را جدی و در رأس امور قرار دهیم و باید بدون کوچک‌ترین سستی کار جنگ را تعقیب نماییم. ما خود را برای ادامه این حرکت آماده کرده‌ایم و گذشت زمان ما را خسته نخواهد کرد و امکانات عظیم ما برخلاف تصور برنامه‌های قدرت شیطانی، هیچ‌گاه کاهش نخواهد یافت.» رئیس‌جمهوری تأکید کرد: «روحیه جنگی مردم کلید اصلی در جنگ است و اگر این احساس ضعیف شود، قابل جبران نخواهد بود.»^(۱۱)

نخست‌وزیر نیز در این سمینار ضمن تأکید بر اهمیت پی‌آمدهای پیروزی رزمندگان در منطقه و جهان، بر به‌کارگیری و بسیج همه امکانات دولت در خدمت جنگ تأکید کرد و گفت: «اگر جنگ با پیروزی به پایان برسد، همان‌طور که تاریخ جنگ نشان داده، وضعیت سیاسی جهان همان نخواهد بود که اکنون هست. در اوایل جنگ بیش‌تر خبرها و تحلیل‌های جهانی اشاره به سستی و فروپاشیدگی نظام ما داشت و آنها در خصوص اضمحلال نظام اسلامی به هم‌دیگر بشارت می‌دادند، ولی در حال حاضر که روز به روز نظام ما مستحکم‌تر می‌شود، بحث از تزلزل و ضعف روحیه نیروهای عراقی مطرح می‌باشد. ما امروز در موقعیت حساسی واقع شده‌ایم که کوتاهی و ضعف ما می‌تواند به دشمن که آثار شکست در او هویدا شده‌است، فرصت بازسازی بدهد و حامیانش را به او امیدوار کند.» وی در ادامه گفت: «خون رزمندگان اسلام در جبهه‌ها آثار خود را در جای جای دستگاه‌های دولتی به‌جای گذاشته است و مجموعه سیستم اجرایی در خدمت جنگ است. رزمندگان ضمن آگاهی از مشکلات دولت، تلاش‌هایی را که دولت خدمت‌گزار برای ثبات کشور و یاری جنگ انجام می‌دهد، احساس می‌کنند.»

نخست‌وزیر در خاتمه گفت: «ما علی‌رغم این که در مورد اعتبار سایر دستگاه‌ها بیش از ۶۰ میلیارد تومان صرفه‌جویی کرده‌ایم، اما در مورد اعتبارات جنگی هیچ‌گونه تغییری نداده‌ایم و حتی به آن افزوده‌ایم و در حال حاضر ۳۰۰ طرح صنعتی و مهندسی توسط دستگاه‌های دولتی در خدمت جنگ در حال انجام است که نوآوری‌های ناشی از این طرح برای استقلال کشور در آینده مؤثر است.»^(۱۲)

در ادامه جلسه امروز، کمیسیون‌های پنج‌گانه سمینار شامل: کمیسیون امکانات مردمی، به‌کارگیری امکانات دولتی، امور رزمندگان و مسائل قضایی، تبلیغات و جذب نیرو و آموزش، گزارش‌های خود را درباره مسائل مختلف جبهه و جنگ و نحوه بالابردن کیفیت کار در هر زمینه، بیان کردند.^(۱۳)

۶۵۲

دکتر ولایتی وزیر خارجه ایران در پایان اولین دور مذاکرات پنجمین اجلاس مشترک وزیران خارجه ایران، سوریه و لیبی که دیشب در دمشق آغاز شده‌بود، گفت: «حضرت امام خمینی یک‌بار دیگر (در سخنان روز عید غدیر) تأکید فرمودند که صدام یا باید فرار کند، یا باید خودکشی کند و ما این جنگ را ادامه خواهیم داد حتی اگر ۲۰ سال طول بکشد.»

ولایتی افزود: «علی‌رغم همه حمایت‌هایی که از رژیم صدام به‌عمل آورده شده، ما این دفاع عادلانه را ادامه خواهیم داد و هرگز خللی در تصمیم ما ایجاد نخواهد شد و رژیم عراق باید ساقط شود و دولتی براساس خواست مردم مسلمان عراق ایجاد شود.»^(۱۴)

گفتنی است که این اجلاس سه‌جانبه که پنجمین اجلاس سه کشور ظرف دو سال گذشته می‌باشد، در آستانه برگزاری اجلاس سران غیرمتعهدها در زیمبابوه تشکیل شد. به گفته وزیر خارجه جمهوری اسلامی، در این اجلاس آخرین جمع‌بندی نظرهای سه‌کشور درباره غیرمتعهدها به مشورت گذاشته شد و سه کشور در خصوص مسئله فلسطین، جنگ ایران و عراق مقابله با سیاست‌های ارتجاعی کشورهای منطقه و همکاری‌های اقتصادی و سیاسی نیز به گفت‌وگو پرداختند.^(۱۵)

۶۵۳

دولت کویت امروز در چارچوب سیاست تبلیغات ضدایرانی این کشور، از اظهارات روز گذشته "عبدالرحمان فراح" مشاور نخست‌وزیر سودان مبنی بر این که ایران با میانجی‌گری سودان میان خود و عراق برای پایان جنگ موافقت کرده‌است، اظهار رضایت کرد. رادیو "تدای اسلام" که از عربستان پخش می‌شود با عنوان کردن این مطلب، افزود: "شیخ صباح‌الاحمد الصباح" معاون نخست‌وزیر و وزیر خارجه کویت اظهار امیدواری کرد که گزارش‌های حاکی از موافقت ایران با میانجی‌گری سودان صحت داشته باشد تا بتوان گام نخست را در راه پایان صلح‌آمیز جنگ میان عراق و ایران برداشت.^(۱۶)

روز گذشته خبرگزاری امارات متحده عربی گزارش داده‌بود که مشاور نخست‌وزیر سودان و عضو دفتر سیاسی حزب حاکم، در یک مصاحبه مطبوعاتی در مورد جنگ ایران و عراق، ضمن تأکید بر این که سودان برای به‌کارگیری توان خود جهت خاتمه دادن به این جنگ شش ساله اعلام آمادگی کرده‌است، گفت که در جریان سفر اخیر معاون وزارت خارجه ایران به سودان، مقام ایرانی گفته‌است که ایران از میانجی‌گری سودان در جنگ، استقبال می‌کند. وی ضمن اشاره به همکاری‌های در حال گسترش دو کشور، افزود: «دکتر "آدم موسی" وزیر نفت سودان هم اکنون برای بازگشایی سفارت سودان در تهران و تجدید روابط میان دو کشور در ایران می‌باشد.»

۶۵۴

مرکز مطالعات استراتژیک لندن در گزارشی اعلام کرد که کارشناسان نظامی در لندن معتقدند عملیات مهران [عملیات کربلای ۱ - ۱۳۶۵/۵/۹] پدیده جدیدی را به‌وجود آورده که قابل بحث و بررسی است. این پدیده جدید به اسارت درآمدن بسیاری از افسران عالی‌رتبه ارتش عراق است. در میان این افسران تعدادی از فرماندهان تیپ‌ها و جانشینان آنان و فرماندهان واحدهای مختلف ارتش عراق دیده می‌شوند. طبق این گزارش، کارشناسان نظامی در لندن علت این اسارت‌ها را عدم ایمان افسران عالی‌رتبه و پرسنل و سربازان ارتش عراق به

ادامه جنگ و بیهوده انگاشتن ایستادگی در مقابل نیروهای ایرانی می‌دانند. در ادامه این گزارش آمده است: «به غنیمت در آمدن ده‌ها تانک و ضدهوایی و خودروهای سبک و سنگین به دست نیروهای ایرانی و توانایی آنها در نفوذ به اعماق جبهه‌ها و رسیدن به قرارگاه‌های لشکر و تیپ‌های ارتش عراق، قدرت نیروهای ایران در رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده را نمایان می‌سازد.»^(۱۸)

۶۵۵

روزنامه تایمز، امروز ضمن چاپ عکسی از امام خمینی، با تیتیر بزرگ نوشت: «[امام] خمینی به صدام می‌گوید: یا خودکشی کن، یا فرار کن.» این روزنامه با اشاره به سخنان امام خمینی در روز عیدغدیر، نوشته‌است: «رهبر مذهبی ایران گفته است این کشور باید هرگونه میانجی‌گری در جنگ را رد کند و آن را تا پیروزی و سرنگونی صدام ادامه دهد.»^(۱۹)

روزنامه جمهوری‌ت چاپ ترکیه نیز درباره حمله آتی ایران نوشته است: «شاید گزاف نباشد اگر بگوییم که رژیم عراق نیز که خود در موقعیت بدی قرار گرفته‌است، خواهان حمله گسترده ایران می‌باشد، چرا که تنها امید عراقی‌ها وارد آوردن ضربه‌ای سخت به ارتش ایران و کشاندن مقامات آن کشور به پای میز مذاکره می‌باشد و دلیل حملات مکرر عراق به مراکز اقتصادی ایران نیز شاید از این مسئله نشأت گرفته باشد، اما به هر حال قدر مسلم این است که پایان جنگ دو کشور، همراه با خطرهای احتمالی آن، نزدیک است.»^(۲۰)

۶۵۶

نشریه "میدل ایست اکونومیست سوروی" اعلام کرد: «به دلیل ترمیم خسارات وارده بر خارک، صادرات نفت ایران افزایش یافته‌است ... علی‌رغم این‌که حملات هوایی عراق در هفته گذشته سبب شده تا صادرات نفت ایران به نصف (حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز) کاهش پیدا کند، اما اوضاع به تدریج در حال بهبودی است.»

این نشریه افزوده‌است: ایران برای مدتی بازگیری نفت صادراتی در پایانه سیری را متوقف کرده و برای این منظور از پایانه نفتی جزیره خارک استفاده می‌کند ... صدمات وارده بر پایانه نفتی خارک (واقع در شمال خلیج فارس) ترمیم شده و چشم‌انداز رسیدن به میزان صادرات نفتی ایران قبل از حمله هواپیماهای عراق به سیری یعنی ۱/۶ میلیون بشکه در روز، روشن‌تر شده‌است و نفت‌کش‌های انتقال دهنده نفت از خارک به سیری، بازگیری از خارک را از سر گرفته‌اند.^(۲۱)

۶۵۷

موافقت شوروی با کاهش صدور نفت خود، سبب شد که بهای نفت خام در بازار جهانی اندکی افزایش یابد. پس از آن که مقامات شوروی تأیید کردند که این کشور به درخواست وزیر نفت ایران و به‌منظور هماهنگی با اوپک، از اول سپتامبر ۱۹۸۶ (۱۰ شهریور ۱۳۶۵) صدور نفت خود را به غرب روزانه ۱۰۰ هزار بشکه کاهش خواهد داد، بهای اغلب انواع نفت خام در بازارهای آزاد افزایش یافت. به گزارش بخش انگلیسی رادیو "بی.بی.سی" بهای تحویلی نفت در ماه سپتامبر برای هر بشکه از دوبی در بازار آزاد به ۱۲ دلار و ۳۰ سنت رسید که نشان‌دهنده افزایشی معادل ۴۰ سنت طی ۲۴ ساعت گذشته است.^(۲۲)

۶۵۸

به دنبال بمباران دهکده‌های کردنشین شمال عراق در حمله نیروی هوایی ترکیه که به بهانه سرکوب گروه‌های شورشی کرد ترکیه انجام شد، سخن‌گوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران ضمن اظهار نگرانی از این اقدام، از دولت ترکیه خواست فوراً به عملیات خود در شمال عراق خاتمه دهد. در پاسخ به این درخواست، وزارت خارجه ترکیه در اطلاعیه‌ای بر ادامه عملیات خود در شمال عراق تأکید کرد. سخن‌گوی وزارت امور خارجه کشورمان در گفت‌وگو با خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت: «حمله به دهکده‌های محل سکونت مردم بی‌گناه کُرد در داخل خاک عراق به بهانه تعقیب گروه‌های مخالف دولت ترکیه، باعث نگرانی و تأسف ما شده است. جمهوری اسلامی ایران با اعتقاد به لزوم حفظ تمامیت ارضی همه کشورهای منطقه، این گونه تحرکات را نفی استقلال و مداخله در امور داخلی ملت عراق دانسته و آن را محکوم می‌نماید. کشته شدن تعدادی زن و کودک و مردم بی‌گناه در مناطقی که کردهای ضد رژیم عراق برای مقابله با استبداد و ظلم رژیم بعثی مشغول مبارزه می‌باشند، به مصلحت روابط ترکیه با ملت مسلمان عراق نیست و جمهوری اسلامی ایران نمی‌تواند هیچ‌گونه موافقتی با آن داشته باشد. ما با حساسیت و دقت اوضاع شمال عراق را دنبال می‌کنیم و با توجه به مبارزه مشترک و همه‌جانبه‌ای که جمهوری اسلامی ایران و ملت مسلمان عراق علیه رژیم صدام دارند، نمی‌توانیم در مورد تحولات این منطقه بی‌تفاوت باشیم.» سخن‌گوی وزارت خارجه در پایان گفت: «ضعف روزافزون رژیم عراق و عدم توانایی در کنترل مرزهایش، نمی‌تواند مجوزی برای انجام دادن عملیات در داخل خاک عراق و حمله علیه مردم کرد باشد، لذا از دولت ترکیه می‌خواهیم فوراً به عملیات خود خاتمه داده و با توجه به سیاست اعلام شده آن کشور مبنی بر حفظ بی‌طرفی در جنگ تحمیلی، مانع حرکت مبارزان کرد علیه رژیم صدام نشود.»^(۲۳)

به دنبال محکوم کردن عملیات نظامی ترکیه در داخل خاک عراق توسط سخن‌گوی وزارت خارجه ایران، وزارت خارجه ترکیه در بیانیه‌ای که صبح امروز انتشار داد با اشاره به این که عملیات یادشده طبق قوانین بین‌المللی صورت پذیرفته و هیچ ارتباطی به کشور ثالث ندارد،

اعلام کرد: «حکومت ترکیه در صورت ادامه عملیات تروریستی از سوی گروه‌های مخالف، مجدداً به انجام دادن عملیات نظامی مشابه اقدام خواهد کرد.» در بخش پایانی این بیانیه آمده است: «ترکیه به تمامیت ارضی و استقلال کشورها احترام می‌گذارد و انتظار احترام متقابل از سوی همسایگان نیز حق این کشور است و عملیاتی که در ۱۵ اگوست (۲۵ مرداد) انجام گرفت، کوچک‌ترین ارتباطی به جنگ ایران و عراق ندارد.»^(۲۴)

اما در همین زمینه روزنامه "حُریت" چاپ ترکیه با اشاره به عملیات داخلی ترکیه در خاک عراق، نوشت: «بزرگ‌ترین خواست این کشور، عدم دستیابی ایران و عراق به پیروزی در جنگ می‌باشد.» حریت با اشاره به عواقب پیروزی یکی از طرف‌های درگیر در جنگ ایران و عراق، نوشت: «در صورت وقوع چنین مسئله‌ای، شرایط فعالیت مشترک جدایی‌طلبان که در هر سه کشور وجود دارند فراهم خواهد شد.» این روزنامه با عنوان کردن این مطلب که سفر وزیر خارجه ترکیه به تهران در بحرانی‌ترین وضعیت موجود صورت می‌پذیرد، نوشت: «خلف اوغلو» وزیر امور خارجه ترکیه در مذاکرات خود با مقامات ایرانی خطرهای ناشی از همکاری ایران با جدایی‌طلبان منطقه به منظور سرنگونی رژیم صدام را به مقامات ایرانی متذکر خواهد شد.^(۲۵) به گفته محافل دیپلماتیک آنکارا، از هنگامی که ایران حمله ترکیه به کردستان عراق را محکوم کرده، یک بحران پنهانی بر روابط ترکیه و ایران حکم فرما شده است.^(۲۶)

۶۵۹

به دنبال تداوم بازداشت تنی چند از حجاج ایرانی به دستور رژیم سعودی و سخنان روز گذشته آقای هاشمی رفسنجانی درباره وضعیت و ضرورت آزادی آنان، نخست‌وزیر (آقای میرحسین موسوی) نیز امروز در یک گفت‌وگوی مطبوعاتی اظهار داشت: «سعودی‌ها به بهانه پوچ و مشکوک، عده‌ای از حجاج ما را بازداشت کرده‌اند و علی‌رغم تذکرات اکید ما، متأسفانه این بازداشت ادامه دارد. ما به دولت عربستان اخطار می‌کنیم که وضعیت کنونی بیش از این برای ما قابل تحمل نیست و اگر سریعاً این مشکل حل نشود ممکن است به روندی خطرناک در روابط دو کشور بینجامد.»

آقای میرحسین موسوی تأکید کرد: «دولت سعودی باید بداند که ما حاضر نیستیم سرنوشت عده‌ای از شهروندان خود را در دستان آنها رها کنیم و در صورت عدم رفع مزاحمت فردی و آزاد نشدن حجاج بیت‌الله الحرام، دولت و ملت ما ساکت نخواهند نشست ... اگر آنها انتظار دارند حجاج ما در مراسم حج دست از برائت از مشرکین بردارند، این انتظار بیهوده است و اگر دولت سعودی همدست و یار مشرکین نیست، باید از شعار و حرکت حجاج ایرانی خوشحال نیز باشد.»

نخست‌وزیر افزود: «صبر ما حدی دارد، عمل عربستان باعث خشنودی دشمنان اسلام است و این دولت با اتهامات واهی بیش از صد نفر از حجاج ما را بازداشت کرده و مانع از انجام مراسم حج برای آنها و بازگشت آنها به کشور شده است. ما از حکومت سعودی انتظار داریم

که در یک اقدام عاقلانه سریعاً مقدمات لازم برای بازگشت سالم همه حجاج ایرانی بیت‌الله‌الحرام را فراهم آورد.^(۲۷)

ضمیمه گزارش ۶۴۸: وضعیت حفاظت اطلاعات در منطقه دربندیخان
 راوی قرارگاه نجف (امیر رزاق‌زاده) ضمن اشاره به مشاهدات خود در مسیر منطقه عملیاتی، نوشته‌است:
 «بین راه از یک نوجوان بسیجی میزان و علت تردها را سؤال کردم. وی گفت: میزان تردها زیاد است که
 علت آن، عملیات آتی ما در منطقه است.» راوی براساس مشاهدات خود، افزوده‌است: «نیروهایی که
 به‌وسیله ماشین (کمپرسی) تا محل‌های استقرار یگان‌ها منتقل می‌شوند، قابل مشاهده و تشخیص بودند و
 در بین منطقه، افراد بومی مسائل را با کنجکاوی دنبال می‌نمایند.»^(۲۸)
 به گزارش راوی لشکر ۲۷ حضرت رسول ص- (غلامرضا ثانی‌نژاد)، یکی دیگر از نیروهای واحد تخریب
 که برای انتقال جنازه سرتیم شناسایی این لشکر از میان میدان مین دشمن، به منطقه دربندیخان رفته
 بود، خود نیز در همان میدان مین به شهادت رسید. پس از شهادت این دو تن، دشمن بیش از پیش
 حساس شد، لذا شناسایی از این محور پایان یافته تلقی شد.^(۲۹)

منابع و مأخذ روزشمار ۱۳۶۵/۶/۳

- ۱- سند شماره ۰۱۵۲۷۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "بولتن روزانه اطلاعات جنگ"، شماره ۱۳، اطلاعات سپاه، ۱۳۶۵/۶/۱، ص ۶.
- ۲- سند شماره ۰۱۵۳۵۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "بولتن روزانه اطلاعات جنگ"، شماره ۶، واحد اطلاعات سپاه، ۱۳۶۵/۶/۸، ص ۳.
- ۳- سند شماره ۲۸۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات کربلای ۲"، گزارش راوی قرارگاه حمزه در عملیات کربلای ۲، راوی: حسین شفیعی، صص ۱۰۷ و ۳۱.
- ۴- سند شماره ۲۸۱ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات کربلای ۲"، گزارش راوی قرارگاه حمزه در عملیات کربلای ۲، راوی: سعید سرمدی، ص ۷.
- ۵- سند شماره ۰۱۵۲۸۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: واحد اطلاعات، قرارگاه حمزه، "آخرین اقدامات و فعالیت‌های دشمن"، ۱۳۶۵/۶/۳.
- ۶- سند شماره ۰۶۵۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات لشکر ۱۴ امام حسین (ع) در اسکله العمیه"، گزارش راوی لشکر ۱۴ امام حسین (ع) در عملیات کربلای ۳، آذر ۱۳۶۵، راوی: شهید سید محمد اسحاقی، ص ۲۸.
- ۷- پیشین، ص ۳۷.
- ۸- سند شماره ۱۲۴۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: دفترچه ثبت جنگ راوی قرارگاه نجف در عملیات منتفی شده بنی‌هاشم (دربندیکان)، راوی: امیر رزاق‌زاده، ۱۳۶۵/۶/۳ تا ۱۳۶۵/۶/۷، صص ۴۰ و ۴۱.
- ۹- سند شماره ۱۵۴۵۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "گزارش نوبه‌ای و اطلاعاتی شماره ۲۴"، اهواز، ۱۳۶۵/۶/۳ تا ۱۳۶۵/۶/۱۰، ص ۹، ۱۳۶۵/۶/۱۲.
- ۱۰- سند شماره ۲۲۶۱۱۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی داخلی سپاه، ۱۳۶۵/۶/۱۲، صص ۳۱ و ۳۲.
- ۱۱- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۶/۴، ص ۱۸.
- ۱۲- روزنامه رسالت، ۱۳۶۵/۶/۴، ص ۲، تهران، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۳- مأخذ شماره ۱۱.
- ۱۴- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۲، به نقل از خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۵- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۱۷.
- ۱۶- واحد مرکزی خبر صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۵/۶/۴، ص ۵، به نقل از رادیو "ندای اسلام" متعلق به عربستان سعودی.
- ۱۷- پیشین، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۱۳، به نقل از رادیو کویت ۶۷/۶/۲.
- ۱۸- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۲۰، به نقل از گزارش‌های منتشرشده مرکز مطالعات استراتژیک لندن.
- ۱۹- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۹، ۱۳۶۵/۶/۴، ص ۱۰، به نقل از روزنامه "تایمز" چاپ لندن.
- ۲۰- پیشین، ص ۵، به نقل از روزنامه "حریت" چاپ ترکیه.
- ۲۱- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۸، ۱۳۶۵/۶/۴، صص ۲۷ و ۲۸، آسوشیتدپرس، ۱۳۶۵/۶/۳، به نقل از نشریه "میدل ایست اکونومیست" سوروی "چاپ قبرس".
- ۲۲- روزنامه کیهان، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۲۰، تهران، خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۲۳- پیشین.
- ۲۴- مأخذ شماره ۲۱، ص ۱۹، آنکارا، خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۶/۳.
- ۲۵- مأخذ شماره ۲۱، صص ۱۹ و ۲۰، آنکارا - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۵/۶/۳، به نقل از روزنامه "حریت" چاپ ترکیه.
- ۲۶- مأخذ شماره ۲۱، صص ۲۰ و ۲۱، آنکارا، خبرگزاری فرانسه، ۱۳۶۵/۶/۳.
- ۲۷- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۵/۶/۳، ص ۲.
- ۲۸- سند شماره ۲۸۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات منتفی شده بنی‌هاشم (دربندیکان)"، گزارش راوی قرارگاه نجف، راوی: امیر رزاق‌زاده، صص ۲۴۳ و ۲۴۴.
- ۲۹- سند شماره ۲۸۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: "عملیات منتفی شده بنی‌هاشم (دربندیکان)"، گزارش راوی لشکر ۲۷ حضرت رسول (ص)، راوی: غلامرضا ثانی‌نژاد، ص ۱۹.